

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 6/2020
11.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Соње Павловић, Радослава Петровића, Биљане Синановић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 1504/19 од 31.12.2019. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врању К бр. 6/17 од 15.03.2017. године и Вишег суда у Врању Кж1 193/19 од 04.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2020. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ 1504/19 од 31.12.2019. године, као основан, и утврђује да су правноснажним пресудама Основног суда у Врању К бр. 6/17 од 15.03.2017. године и Вишег суда у Врању Кж1 193/19 од 04.07.2019. године учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1. тачка 11. и став 2. тачка 2. ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП у користи окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању К бр. 6/17 од 15.03.2017. године окривљени АА је на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ и одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, а да ће о њиховој висини суд одлучити посебним решењем, док је оштећено предузеће „ББ“ ЛП ради остваривања имовинско-правног захтева упућено на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Врању Кж1 193/19 од 04.07.2019. године, поводом жалбе Основног јавног тужиоца у Врању преиначена је пресуда Основног суда у Врању К бр. 6/17 од 15.03.2017. године, тако што је према окривљеном АА на основу члана 422. тачка 3. ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2. КЗ и одређено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава

првостепеног суда, као и да ће се о њиховој висини одлучити посебним решењем, а општењено предузеће „ББ“ ЛП из ... је ради остваривања имовинско-правног захтева упућено на парнични поступак.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је Републички јавни тужилац под бројем КТЗ 1504/19 од 31.12.2019. године због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. и став 2. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и утврди да је правоснажним пресудама повређен закон у корист АА.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног АА, сходно члану 488. став 1. ЗКП, након чега је одржао седницу већа о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца, јер није нашао да је њихово присуство од значаја за доношење одлуке, па је размотрио списе предмета са правоснажним пресудама против којих је захтев поднет и по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца је основан.

Основано се у поднетом захтеву Републичког јавног тужиоца указује да су побијаним пресудама учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. и став 2. тачка 2) ЗКП, као и да је другостепеном пресудом учињена повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП у корист окривљеног АА.

Из изреке првостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости, произилази да је окривљени АА ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ, на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, јер није доказано да је окривљени учинио дело за које је оптужен, док се у образложењу те пресуде наводи да се у конкретном случају ради о класичном грађанско-правном односу и да није било места подношењу кривичне пријаве и покретања поступка ради утврђивања кривичне одговорности окривљеног, али се даље наводи и да на након спроведеног доказног поступка суд нашао да у конкретном случају није доказано да је окривљени АА извршио кривично дело злоупотребе овлашћења у привреди из члана 238. став 2. КЗ.

По налажењу Врховног касационог суда првостепена пресуда у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости донета је уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер је окривљени АА изреком те пресуде на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП ослобођен од оптужбе, јер није доказано да је учинио дело за које је оптужен, док се у образложењу те пресуде наводи да дело за које је оптужен по закону није кривично дело-наводи се да је реч о класичном грађанско-правном односу, што би представљало основ да се окривљени ослободи од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, због чега су наведени разлози првостепене пресуде противречни

изреци. Надаље, разлози првостепене пресуде су у знатној мери и међусобно противречни, јер се у образложењу наводи и то да у конкретном случају није доказано да је окривљени извршио кривично дело за које је оглашен кривим, што је противречено наводима образложења да у конкретном случају дело за које је окривљен оптужен по закону није кривично дело, а и навод образложења да се у конкретном случају ради о кривичном делу злоупотребе злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. КЗ је противречан изреци, обзиром да је окривљени изреком пресуде оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ. Стога се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује да је првостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Изреком другостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости према окривљеном АА је на основу члана 422. тачка 3) ЗКП услед декриминализације кривичног дела, одбијена оптужба да је извршио кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ, док из образложења те пресуде произилази да се другостепени суд приликом доношења ове одлуке руководио ставом Врховног касационог суда израженог у одлуци Кзз 734/18 од 27.06.2018. године.

Из одлуке Врховног касационог суда Кзз 734/18 од 27.06.2018. године произилази да је овај суд стао на становиште да кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) ЗКП, као и његови квалификаторни облици, није декриминализовано доношењем Закона о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 94/16 од 24.11.2016. године са ступањем на снагу 01.03.2018. године) с обзиром да су и поред разлика у законском опису битна обележја тог кривичног дела садржана у кривичном делу превара у обављању привредне делатности из члана 223. КЗ („Службени гласник РС“ број 94/16 од 24.11.2016. године), чиме је у овом конкретном случају задржан правни континуитет инкриминације.

По налажењу Врховног касационог суда, а имајући у виду став Врховног касационог суда који је изражен у одлуци Кзз бр. 734/18 од 27.06.2018. године, на коју се у образложењу другостепени суд позива, изрека другостепене пресуде у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости којом је према окривљеном АА одбијена оптужба на основу члана 422. тачка 3) ЗКП услед декриминализације кривичног дела, је противречна разлозима те пресуде у којој се оваква одлука образлаже ставом Врховног касационог суда у наведеној одлуци, а наведени разлози су нејасни. Наиме, Врховни касациони суд није стао на становиште да је ступањем на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног законика 01.03.2018. године кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ декриминализовано, већ да постоји правни континуитет инкриминације са кривичним делом из члана 223. КЗ, па је другостепена пресуда у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости донета је уз битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, јер је изрека те пресуде неразумљива, а дати

разлози противречни како међусобно, тако и у односу на изреку, а како се основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

По налажењу Врховног касационог суда, из напред наведних разлога, другостепена пресуда у односу на коју је поднет захтев за заштиту законитости донета је и уз повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер се у конкретној правној ситуацији није могла применити одредба члана 422. тачка 3) ЗКП обзиром да кривично дело злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) КЗ није декриминализовано, па самим тим не постоје околности које трајно искључују кривично гоњење у смислу ове законске одредбе, а како се то основано захтевом за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца указује.

Због учињених битних повреда одредаба кривичног поступка и повреде закона, учињених у првостепеном и другостепеном поступку, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, али се, будући да је захтев поднет на штету окривљеног у смислу одредбе члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП ограничио на то да утврди повреду закона у корист окривљеног АА у правоснажним пресудама.

Из напред наведених разлога донета је одлука као у изреци на основу одредби члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р,**

**Председник већа-судија,
Зоран Таталовић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**